

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2019. GODINU

Razvedeni brakovi

Odgovorno lice: Sonja Jovanović

Naziv odsjeka: Odsjek statistike demografije i migracija

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja.....	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice.....	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	1
1.4.1 Sektori.....	1
1.4.2 Statistička populacija	1
1.5 Refeferentna geografska oblast.....	1
1.6 Koncepti i definicije	1
1.7 Klasifikacije	1
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka.....	1
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	1
1.10 Metodologija.....	1
1.11 Bazni period	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka.....	2
1.14 Metod prikupljanja podataka.....	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka	2
2.1 Potrebe korisnika.....	2
2.2 Zadovoljstvo korisnika	2
3. Tačnost i pouzdanost	2
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	2
3.2 Greška mjerenja	3
3.3 Greška usljed neodaziva	3
Stopa neodaziva jedinica	3
3.4 Sezonska prilagođavanja	3
3.5 Revizija podataka.....	3
3.5.1 Politika revizije podataka	3
3.5.2 Praksa revizije podataka.....	3
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka.....	3
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	3
4.1 Pravovremenost.....	3
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	3
Vremenski jaz objave konačnih podataka	3
4.2 Tačnost objave podataka	3
5. Dostupnost i jasnoća	4
5.1 Kalendar objavljivanja statističkih podataka	4
5.2 Pristup kalendaru objavljivanja statističkih podataka.....	4
5.3 Saopštenja.....	4
5.4 Publikacije	4
5.5 Online baza podataka	4
5.6 Pristup mikropodacima	4
5.7 Popunjenost metadate.....	4
6. Uporedivost	5
6.1 Prostorna uporedivost.....	5
6.2 Vremenska uporedivost.....	5
Indikator za uporedivost u vremenu.....	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Razvedeni brak je pravosnažnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica. Statistika razvedenih brakova obuhvata brakove koji su razvedeni presudom nadležnog suda. Statistika razvedenih brakova ima za cilj proizvodnju podataka koji omogućavaju osnovne demografske analize stanovništva na nivou Crne Gore ili opština. Podaci predstavljaju osnov za izračunavanje niza analitičkih demografskih indikatora koji se koriste u svrhu izrade analiza bilo sadašnje ili buduće strukture populacije

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl.list Crne Gore br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku jasno i široko pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala nekoliko memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

U statistici razvedenih brakova jedinica posmatranja je svaki zakonito razveden brak.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Nije relevantno

1.4.2 Statistička populacija

Razvedena lica starosti 15 godina i više u posmatranom periodu.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora i opštine.

1.6 Koncepti i definicije

Razvedeni brak je pravosnažnom presudom nadležnog suda raskinuta bračna zajednica.

1.7 Klasifikacije

Opštine.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečno.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Mjesečno se objavljuju preliminarni podaci a konačni se objavljuju na godišnjem nivou. Eurostatu se dostavljaju godišnji podaci.

1.10 Metodologija

Metodološko objašnjenje o statistici razvedenih brakova dostupno je na web stranici Uprave za statistiku, link:[http://monstat.org/userfiles/file/demografija/brakovi/Methodlo%C5%A1ko%20uputstvo%20-Statistika%20razvedenih%20brakova\(1\).pdf](http://monstat.org/userfiles/file/demografija/brakovi/Methodlo%C5%A1ko%20uputstvo%20-Statistika%20razvedenih%20brakova(1).pdf)

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

Broj razvedenih lica i broj razvedenih brakova.

1.13 Izvor podataka

Istraživanje koristi administrativni izvor podataka. Administrativni izvor podataka su osnovni sudovi.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Administrativni metod prikupljanja podataka

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- Nevladine organizacije;
- Studenti;
- Istraživači;
- Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovedla drugo istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika realizovano je putem web ankete, u periodu od 1. septembra do 20. oktobra 2017. godine, dok je drugo istraživanje sprovedeno u periodu od 6. marta do 27. aprila 2020. godine. Istraživanje pruža informacije o potrebama korisnika za rezultatima zvanične statistike i njihovom zadovoljstvu podacima i uslugama koje zvanični statistički sistem Crne Gore proizvodi. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1625&pageid=1625>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

S obzirom da je izvor administrativni, obuhvaćeni su svi registrovani slučajeви razvoda braka, čime je obezbijeđena visoka ocjena tačnosti.

3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3 Greška usljed neodaziva

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu, na sljedećem linku: [Politika revizije](#)

3.5.2 Praksa revizije podataka

Kod ovog istraživanja primjenjuje se redovna revizija jer je Godišnjim planom predviđena preliminarna i konačna obrada podataka. Nije bilo velikih i neplaniranih revizija.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupno

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Konačni podaci objavljuju se najkasnije 120 dana nakon posljednjeg dana referentnog perioda (T + 120). Kalendar objave saopštenja je dostupan na linku: <http://monstat.org/cg/page.php?id=12&pageid=12> Podaci za 2019. Godinu objavljeni su 30. Aprila 2020 godine. Podaci se dostavljaju Eurostatu 31. Decembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Preliminarni podaci se objavljuju najkasnije 60 dana nakon posljednjeg dana referentnog perioda T+60.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni podaci se najkasnije objavljuju 120 dana nakon posljednjeg dana referentnog perioda (T+120).

4.2 Tačnost objave podataka

Podaci se objavljuju na dan koji je predviđen Godišnjim planom i Kalendrom objave podataka. Indikator TP3=0 t.j. nema razlike između planirane i stvarne objave podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objavljivanja statističkih podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup kalendaru objavljivanja statističkih podataka

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=12&pageid=12>

5.3 Saopštenja

Saopštenja se objavljuju jednom godišnje i dostupna su na web sajtu na linku:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1141&pageid=51>

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje slijedeće redovne publikacije:

- Mjesečni statistički pregled;
- Statistički Godišnjak;
- Crna Gora u brojkama.

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

Baza podataka se nalazi na sljedećem linku u dijelu Podaci:

<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=51&pageid=51>

5.6 Pristup mikropodacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Podaci se prikupljaju u skladu sa UN preporukama (UN Principles and Recommendations for a Vital Statistics System Revision 2), pa je obezbjeđena uporedivost sa svim zemljama koje koriste istu metodologiju.

6.2 Vremenska uporedivost

Dostupna je uporediva vremenska serija podataka od 1974. godine.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.